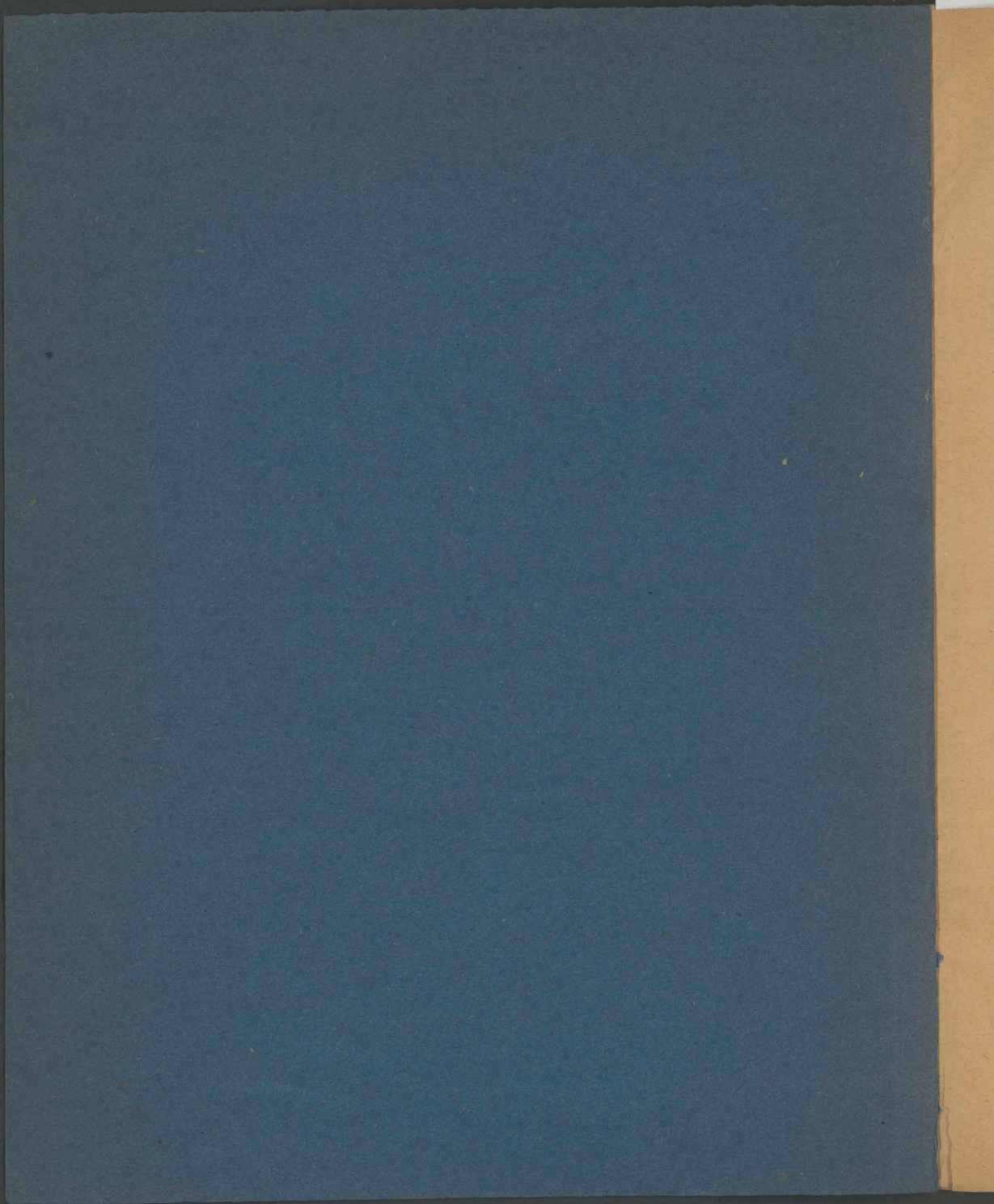
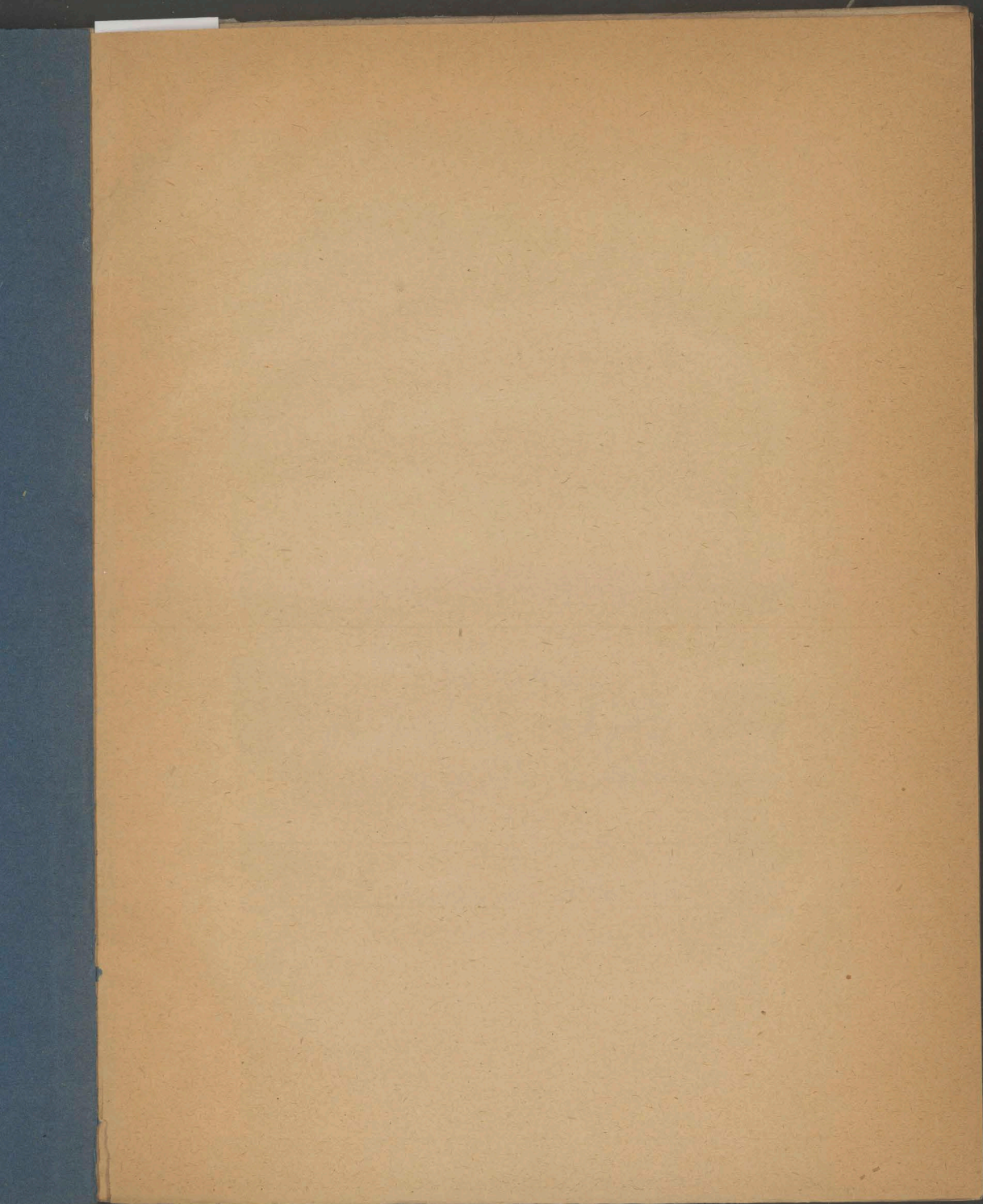


Flugschr.

1697

8^a





INSTRUMENTUM PACIS

inter

Serenissimum & Potentissimum
Principem ac Dominum,

DOMINUM

GVILIELMUM III.

Regem Magnæ Britanniae

ab una

&

Serenissimum ac Potentissimum
Principem ac Dominum,

DOMINUM

LUDOVICUM XIV.

Regem Galliae & Navarræ

ab altera parte

Conclusæ in Palatio Riisvicensi
in Hollandia 30. Octobris 1697.

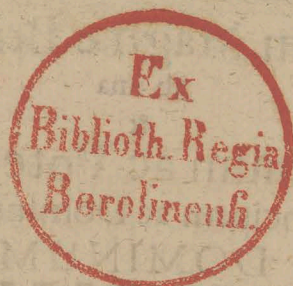
Secundum exemplar Hagense.

89.

47

INSTRUMENTUM
PARISIENSIS

GUILIELMUS III.



LUDOVICUS XIV.

643322



TRACTATUS PACIS

Vigesimo die Septembris anni mil-
lesimi sexcentissimi nonagesimi septimi, inter Serenissi-
mum & Potentissimum Principem ac Dominum, Domi-
num Gulielmum tertium, Regem Magnæ Britanniae ab u-
na: & Serenissimum & Potentissimum Principem ac Do-
minum, Dominum Ludovicum decimum quartum Re-
gem Galliae & Navarrae, ab altera parte conclusa.



UILIELMUS Tertius Dei Gratia
Magnæ Britanniae, Franciæ & Hiber-
niæ Rex, Fidei Defensor &c. Omni-
bus & singulis ad quos Præsentis Li-
teræ pervenerint SALUTEM.
Quandoquidem Divinâ favente Providentiâ &
interveniente primum operâ Mediatoriâ Serenif-
simi ac Potentissimi nuper Principis Caroli un-
decimi Regis Sueciæ &c. deinde Filii ac succes-
soris ejus Caroli duodecimi Regis Sueciæ &c.

4

& per Colloquia in *Ædibus* Nost^{ris} Rysvicensibus, de sopiendo Bello, quo Magna Pars Orbis Christiani nuper affligebatur, habita inter Nostros & Fœderatorum Nostrorum Legatos Extraordinarios & Plenipotentiar^{ios} ab unâ, & Serenissimi ac Potentissimi Principis Ludovici Decimi quarti Regis Christianissimi &c. Legatos Extraordinarios & Plenipotentiar^{ios} ex altera parte, de Pace inter Nos ac dictum Regem Christianissimum, his quæ sequuntur Conditionibus conventum fuerit.

(*Fiat Inscriptio.*)

Notum sit Omnibus & singulis, quorum interest, aut quomodocunque interesse poterit, quod postquam Bellum infelicit^{er} accensum, inter Serenissimum & Potentissimum Principem Dominum Gulielmum III Dei Gratiâ Magnæ Britanniæ &c. Regem & Serenissimum ac Potentissimum Principem & Dominum Ludovicum XIV Dei Gratiâ Regem Christianissimum &c. eo perductæ res sunt permissione bonitatis Divinæ, ut ex utraque Parte restituendæ Pacis demum spes affulserit, & cum dicta Sacra Majestas Magnæ Britanniæ, & Sacra Majestas Christianissima pari desiderio exoptârint effusionem Christiani sanguinis quam primum sistere, communi animo consenserunt, ut præcipue quam gratissimè agnoscantur indefessa studîa Potentissimi, & Gloriosissimæ Memorîæ, Principis Caroli XI Regis Sueciæ &c. Sed cum spes Consiliorum & bonorum

rum ejus Officiorum quam univerſa Europa merito conceperat, inopinatâ morte præſepta fuerit, Sacra Regia Majeſtas Magnæ Britanniæ, & Sacra Regia Majeſtas Chriſtianiſſima crediderunt ſeſe optimè facturâs, ſi Mediatorium opus continuandum deferrent Filio, & ſucceſſori ejus Carolo XII Regi Sueciæ &c qui pari ſtudio operam ſuam dedit ad concludendam Pacem inter Sacram Regiam Majeſtatem Magnæ Britanniæ, & Sacram Majeſtatem Chriſtianiſſimam in Conſiliis eum in finem habitis in Ædibus Ryſſvicenſibus in Provinciâ Hollandiæ, inter Nobiliſſimos, Illuſtriſſimos, & Excellentiſſimos Dominos Legatos Extraordinarios & Plenipotentiarios utrîque nominatos. A parte quidem Sacræ Regiæ Majeſtatis Magnæ Britanniæ Nobiliſſimum, Illuſtriſſimum, atque Excellentiſſimum Dominum, Dominum Thomam Comitem Pembrochiæ, & Montgomerici, Baronem Herbert de Cardiff, privati Angliæ Sigilli Cuſtodem, a Conſiliis Regis intimis, & ex excellentiſſimis Juſticiariis & Cuſtodibus Regni Angliæ, Dominum Edvardum Vice Comitem Villiers de Darford. Baronem de Hoo, Angliæ Equitem Marſhallum, Majeſtatis ſuæ ad Celſos ac Præpotentes Dominos, Ordines Generales Unitarum Belgii Provinciarum Ablegatum Extraordinarium, & ex Excellentiſſimis Juſticiariis & Gubernatoribus Generalibus Regni Hiberniæ. Dominum Robertum Dominum de Lexington, Baronem de Everham, ex intimis Cubiculis Regis Generoſum, Majeſtatiſque ſuæ ad Sereniſſimum & Inviſtiſſimum Principem Romanorum Imperatorem Ablegatum Extraordinarium, & Dominum Joſephum Wiliamſon Equitem Auratum, ex Conſiliis Regis intimis, & ab Archivis ſtatu in Conſeſſu Ordinum Regni Angliæ, ſive Parlamenti Senatorem; A parte vero Sacræ Regiæ Majeſtatis Chriſtianiſſimæ, Nobiliſſimos,

Illustrissimos, atque Excellentissimos Dominos, Dominum Nicolaum Augustum de Harlay Equitem, Dominum de Bonnevil, Comitem de Cely, Consiliarium Ordinarium Regis in Consilio status, & Dominum Ludovicum de Verjus Equitem, Comitem de Creci, Consiliarium Ordinarium Regis in Consilio, Marchionem de Treon, Baronem de Couvay, Dominum de Boulay, & duarum Ecclesiarum, de Fort Isle, Meuillet &c., & Dominum Franciscum de Callieres Equitem, Dominum de Callieres, de Rochechelay, & de Gigny, qui post invocatum Divini Numinis auxilium, mutuasque Plenipotentiarum Tabulas communicatas, & ritè commutatas, quorum Apographa sub finem hujus instrumenti verbatenus inserta sunt, interventu, & operâ Nobilissimi, Illustrissimi, & Excellentissimi Domini, Nicolai Liberi Baronis de Lilienroot, Secretarii Status Serenissimi ac Potentissimi Regis Sueciæ ejusdem Majestatis Legati Extraordinarii ad Celsos, ac Præpotentes Ordines Generales Fœderatarum Belgii Provinciarum, ad Congressum itidem Pacis Generalis Legati Extraordinarii & Plenipotentarii, qui munere Mediatorio pro concilianda tranquillitate Publicâ, procul a partium studio, sedulo, prudenter, plurimâque cum laude perfunctus est, ad Divini Numinis Gloriam, & Christianissimæ Reipublicæ salutem, in mutuas Pacis & Amicitiae Leges convenerunt Tenore sequenti.

I.

PAX sit universalis, perpetua, veraque, & sincera Amicitia inter Serenissimum ac Potentissimum Principem Guilielmum tertium Magnæ Britanniae Regem, & Serenissimum ac Potentissimum Principem, Ludovicum decimum quartum, Regem Christianissimum, eorumque hæredes, & successores,

res, nec non utriusque Regna, Status & subditos, eaque ita sincerè & inviolatè servetur & colatur, ut alter alterius utilitatem, honorem, ac commodum promoveat, omnique ex parte fida vicinitas, & secura pacis atque amicitiae cultura revirescat in dies, atque augeatur.

II.

Omnes inimicitiae, hostilitates, discordiae & bella, inter dictum Dominum Magnae Britanniae Regem & dictum Dominum Regem Christianissimum, eorumque subditos, cessent, & aboleantur, ita ut uterque ab omni direptione, deprædatione, læsione, injuriis, ac infestatione qualicunque, tam terra quam mari, & aquis dulcibus, ubivis gentium, ac maxime per omnes alterutrius Regnorum, Ditionum, ac Ditionum tractus, Dominia, loca, cujuscunque sint conditionis, temperet prorsus, & absteineat.

III.

Omnes offensae, injuriae, damna quae prædictus Dominus Rex Magnae Britanniae ejusque subditi, vel prædictus Dominus Rex Christianissimus ejusque subditi, durante hoc bello, alter ab altero pertulerint, oblivioni tradantur, ita ut nec eorum, nec ullius alterius rei causa vel prætextu, alter alteri, aut alterutrius subditi, posthac quidquam hostilitatis, inimicitiae, molestiae vel impedimenti, per se vel per alios, clam vel palam, directè vel indirectè, specie juris aut via facti, inferant vel inferri faciant aut patiantur.

IV.

Et quoniam Rex Christianissimus nihil unquam in votis potius habuit, quam ut fiat firma & inviolabilis Pax, promittit prædictus Rex & spondet pro se & successoribus suis, quod nulla omnino ratione perturbabit prædictum Dominum Regem Magnae Britanniae in libera possessione Regnorum,

rum, Regionum Terrarum aut Dominiorum, quibus in præfenti fruitur, honorem suum idcirco oppignorans, sub fide & verbo Regis, quod nec directè nec indirectè, alicui aut aliquibus ex Inimicis prædicti Domini Regis Magnæ Britanniae auxilium dabit, aut administrabit, nec quoquo modo favebit Conspirationibus aut Machinationibus, quas contra prædictum Regem ubivis locorum, excitare aut meditari possunt Rebelles & Malevoli. Eum itaque ob finem spondet & promittit, quod non assistet armis, Instrumentis belli, Annona, Navigiis aut pecunia, aut alio quocunque modo, quamvis personam aut quasvis personas, vel mari vel terra, qui poterint in posterum, sub ullo prætextu turbare aut inquietare prædictum Dom. Regem Magnæ Britanniae, in libera & plena possessione Regnorum, Regionum, Terrarum aut Dominiorum suorum, idem quoque vicissim spondet & promittit Dominus Rex Magnæ Britanniae se facturum & præstaturum, erga prædictum Dominum Regem Christianissimum, & Regna, Regiones, Terras & Dominia ejus, hoc itidem inviolabiliter pro se & successoribus suis Regibus Magnæ Britanniae.

V.

Liber sit usus Navigationis & Commercii inter subditos utriusque dictorum Dominorum, & Regum, prout jam olim erat tempore pacis & ante nuperrimi belli denuntiationem, ita ut quisvis eorum alterutrius Regna, Provincias, Emporia, Portus & Flumina, liberè cum Mercibus suis adire, ibique versari ac negociari citra molestiam possit, omnibusque libertatibus, immunitatibus & privilegiis per solennes Tractatus & vetustam consuetudinem concessis, ibidem uti & frui.

VI. Re-

VI. Redeat & aperiat^{ur} ordinaria Dispositio Justitiæ per Regna & Dominia alterutrius Domini Regis, ita ut liberum sit omnibus utrinque subditis allegare & obtinere jura, Prætensiones & Actiones suas, secundum Leges, Constitutiones, & Statuta utriusque Regni.

VII. Restituet Dominus Rex Christianissimus, Domino Regi Magnæ Britannia omnes Regiones, Insulas, Arces & Colonias ubivis locorum sitas, quas possidebant Angli ante hujus præsentis Belli declarationem, & vice versa Dominus Rex Magnæ Britannia restituet Domino Regi Christianissimo, omnes Regiones, Insulas, Arces & Colonias ubivis locorum sitas, quas possidebant Galli ante dictam ejusdem Belli declarationem: atque hæc restitutio utrinque fiat intra spatium sex Mensium, aut citius si fieri possit. Et eum ad finem statim ab hujus Tractatus Ratificatione alter dictorum Dominorum Regum alteri Domino Regi, aut Commissariis, ejus nomine, ad id delegatis, omnia acta cessionis, instrumenta & mandata necessaria, ritè & secundum debitam formam confecta, tradat, aut tradi jubeat, ita ut effectus sequatur.

VIII. Constituentur ab utraque parte Commissarii qui possint examinare & determinare Jura & Prætensiones, quas assert uterque Dominorum Regum, in Loca in sinu Hudsoni sita, quorum quidem Locorum à Gallis captorum, durante pace præcedenti hoc præsens bellum, ab Anglis verò recuperatorum durante præsentⁱ Bello, possessio Gallis ceditur vigore Articuli proximè superioris. Capitulatio ab Anglis facta, die 5. Septembris 1696. observabitur secundum formam & tenorem suum, restituentur mercimonia ibidem memorata:

Præfectus Arcis ibidem captus libertatem obtinebit, si illud adhuc non factum sit. Lites super executione ejusdem Capitulationis ortæ & valor ibidem bonorum perditorum à dictis Commissariis adjudicabuntur, & determinabuntur. Porro dicti Commissarii immediate post Ratihabitionem præsentis Tractatus Auctoritate sufficienti munientur definiendi Limites & confinia Terrarum utrinque restitutarum vigore Articuli præcedentis, commutandi quoque Terras sicut illud possit conducere in rem & utilitatem mutuam alterutrius Domini Regis.

Et eum ob finem dicti Commissarii nominabuntur, qui in Urbe Londini, intra spatium 3. mensium proximè sequentium ad Ratihabitionem præsentis Tractatus convenient, & intra spatium sex mensium (post eorum primam Conventionem numerandorum) determinabunt omnes Lites & processus qui super hac re oriri possunt. Et deinde Articuli super quos consentient dicti Commissarii, ratihabebunt ab alterutro Domino Rege, eandemque vim & vigorem habebunt, ac si præsentis Tractatu ad verbum inserti fuerint.

IX. Omnes Literæ, tam repressaliarum quam Marcæ, & contra Marcæ, quæ hætenus quavis de causâ utrinque concessæ fuerint; nullæ, cassæ & irritæ maneant, & habeantur, nec ullæ in posterum hujusmodi Literæ ab alterutro dictorum Dominorum Regum adversus alterius subditos concedantur, nisi prius de juris denegatione manifestè constiterit, & illius qui repressaliarum literas sibi concedi petit, Libellus supplex Ministro (Regis illius nomine) contra cujus subditos illæ Litteræ postulantur ibidem degenti editus ac ostensus fuerit, ut is intra quatuor mensium spatium aut citius in contrarium inquire possit, aut procurare, ut ex parte rei actori quamprimum

satis-

II.

satisfiat, si vero Regis illius contra cujus subditos repressalia postulantur, nullus Minister ibi degat, repressaliarum Literæ non concedantur nisi post spatium quatuor mensium, computandorum à die quo Libellus supplex Regi contra cujus subditos repressaliæ petuntur, aut privato ipsius Consilio, editus ac oblatus fuerit.

X.

Tum ad præcidendam omnem litis & contentionum materiam, quæ oriri posset ex causâ restitutionis Navium, Mercium aliarumque rerum mobilium, quas in regionibus & oris longe distitis, post sancitam pacem & antequam ibidem innotescat, captas & occupatas fuisse alterutra pars ab altera conqueri posset. Omnes Naves, Merces, aliaque bona mobilia, quæ post subscriptionem & publicationem præsentis Tractatus utrinque occupari poterunt, intra spatium duodecim dierum in Maribus Britannicis & Septentrionalibus, intra spatium sex hebdomadum, à dictis Maribus Britannicis & Septentrionalibus usque ad sancti Vincentii promontorium, tum intra spatium decem hebdomadum ultra dictum Promontorium cis lineam Æquinoctialem, vel Æquatorem tam in Océano, in Mari Mediterraneo, quam alibi, denique intra spatium sex mensium trans terminos prædictæ Lineæ per universum Orbem sine ulla exceptione, vel ulteriore temporis locive distinctione, ullave restitutionis aut compensationis ratione habenda, occupantium sint & maneant.

XI.

Si vero accidat per incogitantiam aut imprudentiam, aut aliam quamlibet Causam, ut quivis subditus alterutrius prædictorum Dominorum Regum faciat aut committat aliquid, terra mari aut aquis dulcibus, ubivis Gentium, quo minus observetur præsens Tractatus, aut quo particularis aliquis Arti-

zulus ejusdem effectum suum non sortiatur, hæc Pax & bona correspondentia inter prædictos Dominos Reges, non idcirco interumpetur, aut infringetur, sed in pristino suo robore, firmitate & vigore manebit, sed subditus iste solummodo de suo facto proprio respondebit, & poenas persolvat, inflicta per Leges & præscripta Juris Gentium.

XII

Sin autem (quod Omen Deus Optimus Maximus avertat) sopita simultates inter dictos Dominos Reges aliquando renoventur, & in apertum Bellum erumpant, Naves, Merces ac bona quævis Mobilia, alterutrius partis, quæ in Portubus, atque in Ditione partis adversæ hære atque extare deprehenduntur, fisco ne addicantur, aut ullo incommodo afficiantur, sed subditis alterutrius dictorum Dominorum Regum, semestre spatium integrum hinc inde concedatur, quo res prædictas ac aliud quidvis ex suis facultatibus, quò lubitum erit, citra ullam molestiam, inde avehant ac transferant.

XIII

Quantum ad Principatum Arausionensem, aliasque Terras & Dominia quæ pertinent ad prædictum Dominum Regem Magnæ Britanniae, Articulus separatus Tractatus Neomagensis, inter Regem Christianissimum & Dominos Ordines Generales Unitatum Belgii Provinciarum, decimo die Augusti 1678 conclusi, secundum formam & tenorem suum effectum plenum sortitur, atque ita omnes innovationes & immutationes refarciantur, omnia arresta, edicta & alia acta, cujuscunque sint generis, absque ulla exceptione, quæ dicto Tractatui ullo modo contraria sint, aut post conclusionem ejusdem intervenerint, pro infectis & annihilatis habebuntur, absq; omni reservatione & consequentia in futurum, atque ita omnia restituentur prædicto Domino Regi eodem statu & eodem

dem modo, quibus iis utebatur & fruebatur priusquam de possessione eorum dimotus esset, in tempore Belli per dictum Tractatum Neomagensem compositi, aut quibus per eundem Tractatum frui aut uti debet, & ad imponendum finem omnibus molestiis, litibus, processibus & casibus qui super hæc moveri possint, alteruter prædictorum Dominorum Regum Commissarios nominabit. Qui plena & summaria potestate illa omnia componere & expedire possint: Et in quantum, per Auctoritatem Domini Regis Christianissimi Dominus Rex Magnæ Britanniae impeditus fuerit, quominus frueretur redditibus, juribus & commodis tam Principatus sui Arausionensis quam aliorum suorum Dominiorum, quæ post conclusum Tractatum Neomagensem, usque ad Declarationem Præsentis Belli sub Dominatione prædicti Regis Christianissimi fuerunt, prædictus Dominus Rex Christianissimus Regi Magnæ Britanniae restituet & restitui efficiet realiter, cum effectu & cum interesse debito, omnes istos redditus, jura & commoda & secundum Declarationes & Verificationes coram dictis Commissariis faciendas.

XIV.

Tractatus Pacis inter Regem Christianissimum & defunctum Electorem Brandenburgicum, ad Fanum Sancti Germani in Laye 29 die Junii 1679 conclusus, restituetur in singulis suis Articulis, & in pristino suo vigore manebit, inter Sacram Majestatem Christianissimam, & Serenissimum Electorem Brandenburgicum.

XV.

Cum maximè conducatur ad Tranquillitatem publicam ut Tractatus observetur, qui inter Sacram Majestatem Christianissimam & Celsitudinem Regalem Sabaudiae nono die Au-

gusti 1696 anni, conclusus erat, conventum est ut confirmetur idem Tractatus per præsentem Articulum.

XVI.

Sub hoc præsentis Pacis Tractatu comprehenduntur illi qui ante Ratihabitionum permutationem, vel intra sex menses postea ab una alteraque parte ex communi consensu nominabuntur; Interim tamen quemadmodum Serenissimus ac Potentissimus Princeps Guilielmus Rex Magnæ Britannia & Serenissimus ac Potentissimus Princeps Ludovicus Rex Christianissimus, gratè agnoscunt sincera Officia, ac indefessa studia quibus Serenissimus ac Potentissimus Princeps Carolus Sueciae Rex, interpositâ sua Mediatione hoc salutare Pacificationis Opus, Divino adjuvante auxilio, ad exitum optatum promovit; ita ad testandum parem affectum communi partium omnium consensu, sancitum & conventum est, ut altissimè memorata Sacra Regia Majestas Sueciae cum omnibus suis Regnis, Ditionibus, Provinciis, ac juribus huic Tractatui sit inclusa, & præsentis Pacificatione omni meliori modo comprehensa.

Denique hujus præsentis Pacti ac Foederis solennis ac ritè confecti ratihabitiones intra trium hebdomadum spatium, à die subscriptionis computandum vel citius si fieri possit in Domo Ryfvicensi in Provincia Hollandia utrinque exhibeantur, & reciprocè ritèque commutentur.

In quorum omnium & singulorum supra memoratorum fidem, majusque robur, & ad iis donandum debitum vigorem atque plenam auctoritatem, infra scripti Legati Extraordinarii & Plenipotentarii, unâ cum Illustrissimo & Excellen-

Excellentissimo Domino Legato Extraordinario Mediatore,
 præsens Instrumentum Pacis subscriptionibus, sigillisque pro-
 priis muniverunt. Acta hæc sunt in Edibus Rysvicensi-
 bus in Provinciâ Hollandiæ die 20 Mensis Septembris An-
 ni 1697.

(L.S.) *N. Lilienroot.*

Pembroke.

De Harlay Bonneuil.

(L.S.)

(L.S.)

Villiers.

Verjus de Crecy.

(L.S.)

(L.S.)

G. Williamson.

N. Callieres.

(L.S.)

(L.S.)

ARTICULUS SEPARATUS.

Praterea ea omnia quæ conclusa & concordata sunt per
 Tractatum Pacis, factum hoc præsentis die 20 Septem-
 bris anni 1697 conventum insuper est per præsen-
 tem articulum separatum, qui eundem vigorem &
 effectum habebit, ac si verbotenus in eodem Tracta-
 tu insertus fuerit, quod Rex Christianissimus paciscitur, &
 spondet quod liberum sit Imperatori & Imperio usque ad pri-
 mam diem Mensis Novembris proxime sequentis, condi-
 tiones pacis à Rege Christianissimo nuperrimè propositas ac-
 cipere, secundum declarationem prima die hujus præsentis
 mensis factam, nisi aliter conventum fuerit intra Casaream
 Majestatem & Imperium inter, & Majestatem Christianissi-
 mam: & si intra præfixum tempus Majestas Casarea non
 accipiat eas condiciones, nec alia ratione Casaream Maje-
 statem

statem & Imperium inter & Majestatem Christianissimam conventum fuerit, prædictus Tractatus effectum suum plenum sortietur & executionem debitam habebit secundum formam & tenorem suum, nec licitum erit Regi Magnæ Britanniae vel directè vel indirectè sub qualicunque ratione aut causa eidem Tractatui contravenire.

In quorum omnium fidem nos infra scripti Legati Extraordinarii & Plenipotentarii Sacrae Regiae Majestatis Magnae Britanniae & Sacrae Majestatis Christianissimae vigore Plenipotentiarum nostrarum præsentem Articulum separatim tum subscriptionibus & Sigillis propriis muniri curavimus. Actum in Aedibus Ryfsvicensibus in Provincia Hollandiae 20 Mensis Septembris Anni 1697.

(L. S.) *N. Lilienvoot.*

(L. S.) *Pembroke.*

(L. S.) *De Harlay Bonneuil.*

(L. S.) *Villiers.*

(L. S.) *Verjus de Crecy.*

(L. S.) *J. Williamson.*

(L. S.) *N. Callieres.*

RATI HABITIO

Data à Rege Angliae.

NOs viso & perpenso præfato Tractatu, eundem in omnibus & singulis ejus Articulis & clausulis approbavimus, & ratum firmumque habuimus, sicut per Præfentes, pro Nobis, Hæredibus & successoribus Nostreis, eundem approbamus, & ratum firmumque habemus, spondentes verboque Regio

gio promittentes Nos omnia quæ in eo continentur, sincerè & bona fide præstituros & observaturos. In quorum majorem fidem & robur hiſce præſentibus Magnum Noſtrum Angliæ ſigillum apponi fecimus; Dabantur in Aula Noſtra apud Loo in Provincia Geldriæ die vicesimo quinto Menſis Septembris Anni Domini Miſſiſimi Sexcenteſimi Nonageſimi Septimi, Regniſque Noſtri Noni.

GUILLIELMUS R.

G. Blaeuw.

PROCURATIO
Dominorum Legatorum & Plenipotentiariorum Regis Magnæ Britanniæ.

Guilielmus Tertius, Dei Gratia Magnæ Britanniæ, Franciæ & Hiberniæ Rex, Fidei Defenſor, &c. Omnibus ad quos præſentes Litteræ pervenerint aut ullo modo ſpectaverint, Salutem. Cum in præſens rerum ſtatus, eaque animorum inclinatio videatur, ut Bellum quo Magna Orbis Chriſtiani pars jam diu graviterque affligitur, favente Divina providentiâ, Officioque Mediatoris Bono Fratre Noſtro Sereniſſimo ac Potentiſſimo Rege Sueciæ fungente, feliciter reſtingui poſſe, ſpes haud mediocris affulgeat: Nos qui pacis

C

ſtudioſi

Audiosi semper fuimus, semperque erimus, nihil magis in
 votis habentes quam ut Concordia Aequa, sincera & diutur-
 na inter Principes Christianos quantocius fiat, & plurimum
 excolatur; tranquillitatis Publicæ recuperandæ occasionem
 oblatam haud gravatè amplectimur, cumque de Pacis Gene-
 ralis Tractatu inter Nos & Fœderatos Nostros ab una, & Re-
 gem Christianissimum ab altera parte instituenda, à Nostreis
 & Fœderatorum Nostrorum & Regis prædicti Ministris in
 Hollandia consensum sit; cumque ad tam pium & præcla-
 rum opus perficiendum Virorum prudentia & in rebus ar-
 duis experientia præditorum tantoque negotio parium ope-
 rà uti necesse sit, sciatis quod Nos Fide, industriâ, Judicio,
 Prudentiaque perdilectorum & perquam fidelium Consan-
 guineorum Nostrorum, Thomæ Comitis Pembrochiæ &
 Montisgomerici, Baronis Herbert de Cardiffe, &c. Privati
 sigilli Nostri Angliæ Custodis, & à Consiliis nostris intimis,
 Edvardi Vice-Comitis de Villiers, nostri Nunc ad Celsos ac
 præpotentes Dominos Ordines Generales Uniti Belgii Able-
 gati Extraordinarii & ad Congressum Ministrorum à Confœ-
 deratis Nostreis Missorum, qui Hagæ Comitum habetur,
 Plenipotentiarum, Perdilecti & perquam fidelis Consiliarii
 Nostri Roberti Domini Lexinton, Baronis de Averam ex in-
 timis Cubiculis Nostreis Generosi Nostri ad Serenissimum &
 Invictissimum Principem Romanorum Imperatorem Able-
 gati nunc Extraordinarii, atque dilecti Nobisque Fidelis Jo-
 sephi Williamson Equitis Aurati, Nobis à Consiliis intimis, &
 ab Archivis Status, in Confessu Ordinum Regni Nostri An-
 gliæ sive Parlamenti Senatoris, plurimum confisi expertique
 qua pollent in rebus transigendis scientiâ Usuque singulari,
 ex negotiis Muneribusque Variis, qua Domi Forisque jam
 dudum

dudum digni gesserunt, ipsos Thomam Comitem Pembro-
chiæ & Montis Gomerici, Edvardum Vice Comitum de Vil-
liers, Robertum Baronem de Averam & Josephum William-
son Nominavimus, Fecimus, Constituimus, & Deputavimus,
& per præsentem nominamus, facimus, constituimus & depu-
tamus, Nostros Veros, certos & indubitatos Legatos Extraor-
dinarios Ambassiatores Commissarios Deputatos, Procura-
tores & Plenipotentiariorum, dantes Eisdem & concedentes, &
Eorum Duobus quibusvis ægrotantibus vel utrinque alias ab-
sentibus, Duobus alteris omnem & omni modum potestatem,
facultatem auctoritatemque, nec non mandatum generale
pariter ac speciale (ita tamen ut generale speciali non dero-
get neque contra:)

Vel alium quemcunque locum ubi dictum Pacis Tra-
ctatum & Negotiationem institui ac celebrari contigerit, ad-
eundi, ibique pro Nobis, ac nomine Nostro, una cum Com-
missariis ac Plenipotentariis Confœderatorum Nostrorum
& cum iis quos Rex Christianissimus: ex altera parte depu-
taverit, congregandi, & colloquendi cum iis pariter quos
alii quicunque Reges, Principes, Respublicæ aut liberæ Civi-
tates sufficienti auctoritate instructos, ad dictum Pacis Tra-
ctatum miserint, ad lites controversiasque ex occasione hu-
jusce belli ortas, componendas, & plene determinandas,
cum iis de Pace firmâ ac stabili tractandi, conveniendi, &
concludendi, idque omne quod ab iis ita conclusum conven-
tumque fuerit, pro Nobis & Nomine nostro, signandi, su-
perque conclusis Instrumenta quotquot & qualia fuerint, ne-
cessaria, conficiendi, mutuoque tradendi recipiendique, dan-
tes ulterius & concedentes Legatis nostris supradictis pote-
statem auctoritatemque literas Commeatus aliasque quales-
cunque quæ ad securitatem Personarum, Comitum, servo-
rum,

vorum, atque Impedimentorum eorum omnium qui dicto Tractatui transigendo, conficiendoque Operam impendant, vel ei quovis modo inserviunt, requiri posse, de tempore in tempus videantur, signandi, concedendi & exhibendi, ac generaliter ea omnia tractandi, promittendi, stipulandi conveniendi & faciendi, quæ in & super præmissis, aut eorum quolibet quovismodo necessaria, vel quomodolibet opportune judicaverint, in tam amplis modo & formâ ac vi effectusque pari, ac nos ipsi facere possemus, si dicto Tractatui personaliter interessemus, spondentes ac in verbo Regio promittentes. Nos omnia & singula quæcunque à dictis Nostreis Legatis & Plenipotentariis & Eorum duobus quibusvis ægrotantibus, vel utcunque alias absentibus, ut antedictum est, duobus alteris, ut præsentium transigi & concludi contigerit, grata rata & accepta, iis prorsus modo & forma, quibus conventum erit habituros, in quorum omnium fidem majusque robur præsentibus manu Nostrâ Regiâ signatas Magno Angliæ sigillo communiri fecimus. Dabantur in Aula Nostra apud Kensington, die decimo sexto Februarii, Anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo, Règnique Nostri Nono.

Guilielmus R.

(L.S.)

Magni Angliæ.



Flugschr. 1697. 8^{ae}.

B 464. 47.

